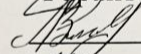


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

**Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Гарант освітньої програми

 Людмила ТРАНЧЕНКО

«12» 08 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«Геопросторова організація туризму та рекреації»**

**Освітній рівень:** *другий (магістерський)*

**Галузь знань:** *24 «Сфера обслуговування»*

**Спеціальність:** *242 «Туризм і рекреація»*

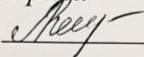
**Освітньо-професійна програма:** *«Туризм»*

**Факультет:** *менеджменту*

Умань-2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2024. 21 с.

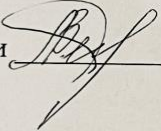
Розробник: *к.е.н., доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи*

 Валентина НЕПОЧАТЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

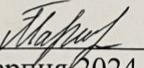
Протокол від «08» серпня 2024 року № 1.

Завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи «08» серпня 2024 року

 Людмила ТРАНЧЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол від «09» серпня 2024 року № 1.

Голова  Марина ГОМЕНЮК «09» серпня 2024 року

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### 2.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	Вибіркова
Модулів – 1	Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»	Рік підготовки: I-й
Змістових модулів –		Семестр: II-й
Індивідуальне завдання –		
Загальна кількість годин – 90		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,0; самостійної роботи здобувача – 4,0.	Освітній рівень: <i>другий (магістерський)</i>  Освітньо-професійна програма: «Туризм і рекреація»	Лекції: 14 год.
		Практичні заняття: 16 год.
		Самостійна робота: 60 год.
		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: залік

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС.

Навчальна дисципліна «Геопросторова організація туризму та рекреації» належить до циклу вибіркового освітніх компонент, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Туризм» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм».

**Метою курсу** «Геопросторова організація туризму та рекреації» є формування у здобувачів освіти уявлень щодо причинно-наслідкових зв'язків геопросторової організації туризму та рекреації через призму туристично-рекреаційного потенціалу регіонів у контексті взаємодії територіальних ринків туристично-рекреаційних послуг в умовах

глобалізаційних соціально-економічних процесів. Така комплексна система теоретичних знань, практичних умінь і гнучких навичок, для майбутніх фахівців стане запорукою успішного планування та реалізації діяльності у сфері туризму та рекреації.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є геопросторова організація туризму та рекреації, досліджена та проаналізована на основі туристично-рекреаційного потенціалу регіонів у контексті особливостей функціонування ринку туристичних послуг і туристично-рекреаційної індустрії.

**Цілі курсу (програмні компетентності):**

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен **оволодіти** такими **компетентностями**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях;
- здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес- процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

**Програмним результатом** навчання є:

- проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

Згідно структурно-логічної схеми підготовки здобувачів вищої освіти ОР магістр за ОПП «Туризм» вивченню ОК «Геопросторова організація туризму та рекреації» передують ОК 1 «Туризмологія», ОК 3 «Управління рекреаційними центрами». Паралельно з вивченням ОК, згідно структурно-логічної схеми підготовки здобувачів вищої освіти, вивчається дисципліна ОК 8 «Державне та регіональне управління туристично-рекреаційною галуззю», ОК 10 «Стратегічний менеджмент сфери послуг». Знання, отримані у процесі вивчення даної ОК, допоможуть опанувати матеріал ОК 11 «Програмний туроперейтинг», ОК 12 «Управління проєктами в туризмі, окремі теми яких взаємодоповнюються і сприяють досягненню спеціальних компетентностей та програмних результатів за ОПП.

Вивчення навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» передбачає формування та розвиток у здобувачів спеціальних та фахових компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» галузі знань 24 Сфера обслуговування (табл. 2.1).

Таблиця 2.1.

**Матриця компетентностей і програмних результатів навчання,  
що формуються під час вивчення навчальної дисципліни  
«Геопросторова організація туризму та рекреації»**

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>			
ЗК 6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	РН 4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.
<b>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</b>			
СК 3	Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.	РН 4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.
СК 6	Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.	РН 4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Геопросторова організація туризму та рекреації», наведено у табл. 2.2, 2.3.

Таблиця 2.2.

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Геопросторова організація туризму та рекреації»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
<b>1</b>	<b>Знання:</b>		
1.1	<p>Спеціалізовані концептуальні знання, що містять сучасні наукові здобутки у сфері геопросторової організації туризму та рекреації і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у даній сфері та на межі галузей знань.</p>	<p>Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.</p>	<p>Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.</p>
<b>2</b>	<b>Уміння/навички:</b>		
2.1	<p>Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем стосовно геопросторової організації туризму та рекреації, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності.</p>	<p>Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.</p>	<p>Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.</p>
2.2	<p>Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у контексті геопросторової організації туризму та рекреації</p>		
2.3	<p>Здатність розв'язувати проблеми у щодо геопросторової організації туризму та рекреації за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p>		
<b>3</b>	<b>Комунікація:</b>		

3.1	Презентація власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців сфери туризму та рекреації.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.
<b>4</b>	<b>Відповідальність і автономія:</b>		
4.1	Розуміння особистої відповідальності за рішення та рекомендації щодо геопросторової організації туризму та рекреації які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.

Таблиця 2.3.

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
РН 4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.

### **3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

#### ***Змістовий модуль 1. Геопросторова організація туризму***

##### **Тема 1. Вступ до дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації». Поняття туризму та рекреації як соціально-економічних складових розвитку у просторі та часі**

Суть, мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації». Зміст поняття «туризм» як мобільної складової рекреації та суспільного розвитку. Географія туризму як галузь знань про просторово-часові закономірності функціонування туризму як суспільного явища. Поняття територіальної рекреаційної системи та просторово-часові аспекти рекреації. «Концепція дестинацій» у геопросторовій організації туризму та рекреації.

##### **Тема 2. Роль туристично-рекреаційного потенціалу регіону в геопросторовій організації туризму та рекреації у світі**

Туристично-рекреаційний потенціал регіону, його компонентний склад і роль у розвитку туризму та рекреації у світі. Основні аспекти рекреаційного районування світу та України. Характеристика й аналіз особливостей поширення і використання туристично-рекреаційних ресурсів природного походження у світі та Україні. Характеристика й аналіз особливостей поширення і використання історико-культурних туристично-рекреаційних ресурсів у світі та Україні. Характеристика й аналіз функціонування інфраструктурних туристично- рекреаційних ресурсів у світі та Україні.

#### ***Змістовий модуль 2. Ринок туристичних послуг та формування ринку попиту на туристично-рекреаційні послуги***

##### **Тема 3. Ринок туристичних послуг і туристично-рекреаційна індустрія як основа розвитку національного туристичного ринку**

Поняття ринку туристичних послуг (туристичного ринку) та методичні засади його геопросторового дослідження. Структурування ринку туристичних послуг. Особливості ринку рекреаційних послуг і зміст туристично-рекреаційних послуг. Ієрархічні рівні геопросторової організації туризму та рекреації. Туристично-рекреаційна індустрія як основа розвитку національного туристичного ринку.

##### **Тема 4. Формування попиту у геопросторовій організації туризму та рекреації**

Умови, чинники та напрямки формування попиту на послуги туризму і рекреації. Екологічні умови та безпека подорожування як стимулюючі чи лімітуючі чинники формування попиту у контексті сталого розвитку туризму. Платоспроможність населення як характеристика рівня і якості життя населення. Комплекс умов, чинників і характеристик, які впливають на поведінку туриста-



споживача. Особливості процесу прийняття рішення туристом на ринку туристично-рекреаційних послуг.

### **Тема 5. Основні принципи сегментації та територіальної організації ринку попиту на туристично-рекреаційні послуги**

Географічний і демографічний принципи сегментації споживчого ринку туристично-рекреаційних послуг. Психографічний і поведінковий принципи сегментації споживчого ринку туристично-рекреаційних послуг. Комбінації принципів і результативність сегментації. Роль ціннісних орієнтирів, мотивації, стилю життя щодо вибору подорожі. Георозмаїття рекреаційної складової індустрії туризму та стабільність попиту.

### **Тема 6. Тур як базовий продукт у геопросторовій організації туризму та рекреації**

Загальна характеристика туру як основного продукту споживання ринку туристично-рекреаційних послуг. Методичні аспекти розробки турів. Особливості проектування екологічних маршрутів (стежок) на землях рекреаційного призначення. Маркетингові дослідження та кон'юнктурні особливості туру. Роль і важливість «м'яких навичок» (soft skills) на сучасному етапі під час розробки конкурентоздатного продукту у сфері туризму та рекреації.

## ***Змістовий модуль 3. Складові у туристично-рекреаційній індустрії***

### **Тема 7. Структурна та територіальна складові у туристично-рекреаційній індустрії**

Загальна характеристика глобалізації та її вплив на світову туристично-рекреаційну індустрію. Особливості постфордистської тенденції розвитку в туристично-рекреаційній індустрії на сучасному етапі. Процеси транснаціоналізації та вплив транснаціональних корпорацій у сфері туризму та рекреації. Сучасний стан туристично-рекреаційної індустрії у світі й Україні в умовах глобалізації.

### **Тема 8. Регуляторні механізми, кон'юнктура, регіональні особливості та закономірності функціонування ринку туристично-рекреаційних послуг**

Механізми та особливості регулювання ринку туристично-рекреаційних послуг. Кон'юнктура ринку туристично-рекреаційної сфери. Регіональні аспекти у туристичному споживанні. Закономірності й особливості функціонування ринку послуг у сфері туризму та рекреації.

#### 4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 4.1.

##### Структура навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Змістовий модуль 1. Геопросторова організація туризму</i>						
Тема 1. Поняття туризму та рекреації економічних складових розвитку у просторі та часі	11	2	2			7
Тема 2. Роль туристично-рекреаційного потенціалу регіону в геопросторовій організації туризму та рекреації у світі	11	2	2			7
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>22</b>	<b>4</b>	<b>4</b>			<b>14</b>
<i>Змістовий модуль 2. Ринок туристичних послуг та формування ринку попиту на туристично-рекреаційні послуги</i>						
Тема 3. Ринок туристичних послуг і туристично-рекреаційна індустрія як основа розвитку національного туристичного ринку	11	2	2			7
Тема 4. Формування попиту у геопросторовій організації туризму та рекреації	12	1	2			9
Тема 5. Основні принципи сегментації та територіальної організації ринку попиту на туристично-рекреаційні послуги	12	1	2			9
Тема 6. Тур як базовий продукт у геопросторовій організації туризму та рекреації	11	2	2			7
<b>Разом за змістовим модулем 3</b>	<b>46</b>	<b>6</b>	<b>8</b>			<b>32</b>
<i>Змістовий модуль 3. Складові у туристично-рекреаційній індустрії</i>						
Тема 7. Структурна та територіальна складові у туристично-рекреаційній індустрії	11	2	2			7
Тема 8. Регуляторні механізми, кон'юнктура, регіональні особливості та закономірності функціонування ринку туристично-рекреаційних послуг	11	2	2			7
<b>Разом за змістовим модулем 3</b>	<b>22</b>	<b>4</b>	<b>4</b>			<b>14</b>
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>14</b>	<b>16</b>			<b>60</b>

## 5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Таблиця 5.1.

### Тематика практичних занять з навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації»

№ з/п	Назва теми	Кількість, годин
1	Поняття туризму та рекреації як соціально-економічних складових розвитку у просторі та часі	2
2	Роль туристично-рекреаційного потенціалу регіону в геопросторовій організації туризму та рекреації у світі	2
3	Ринок туристичних послуг і туристично-рекреаційна індустрія як основа розвитку національного туристичного ринку	2
4	Формування попиту у геопросторовій організації туризму та рекреації	2
5	Основні принципи сегментації та територіальної організації ринку попиту на туристично-рекреаційні послуги	2
6	Тур як базовий продукт у геопросторовій організації туризму та рекреації	2
7	Структурна та територіальна складові у туристично-рекреаційній індустрії	2
8	Регуляторні механізми, кон'юнктура, регіональні особливості та закономірності функціонування ринку туристично-рекреаційних послуг	2
<b>Всього</b>		<b>16</b>

## 6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 6.1.

### Завдання для самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації»

№ з/п	Назва теми і перелік питань	Кількість, годин
1	<p><b>Тема 1. Вступ до дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації». Поняття туризму та рекреації як соціально-економічних складових розвитку у просторі та часі</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Основна термінологія Закону України «Про туризм».</li> <li>2. Зміст понять «туризм» і «рекреація» в українських і закордонних джерелах інформації.</li> <li>3. Ієрархічна структура територіальної рекреаційної системи (ТРС).</li> <li>4. Загальна характеристика та класифікація курортів.</li> </ol>	<b>7</b>

2	<p><b>Тема 2. Роль туристично-рекреаційного потенціалу регіону в геопросторовій організації туризму та рекреації у світі</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Зміст понять «потенціал» і «ресурси» у наукових джерелах інформації.</li> <li>2. Тлумачення визначення «туристично-рекреаційний потенціал» у спеціалізованій науковій літературі.</li> <li>3. Види рекреаційного районування та існуючі точки зору науковців щодо таксономічних одиниць рекреаційного районування.</li> <li>4. Характеристика найвідоміших природних туристично-рекреаційних ресурсів в окремих регіонах України та світу.</li> <li>5. Характеристика найвідоміших історико-культурних туристично-рекреаційних ресурсів в окремих регіонах України та світу.</li> <li>6. Характеристика найвідоміших інфраструктурних туристично-рекреаційних ресурсів в окремих регіонах України та світу.</li> </ol>	7
3	<p><b>Тема 3. Ринок туристичних послуг і туристично-рекреаційна індустрія як основа розвитку національного туристичного ринку</b></p>	7
	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Характеристика й особливості розвитку світового ринку.</li> <li>2. Особливості методики досліджень ринку туристичних послуг.</li> <li>3. Елементи та характерні особливості рекреаційних послуг.</li> <li>4. Узагальнена схема класифікаційних ознак туристичного ринку.</li> </ol>	
4	<p><b>Тема 4. Формування попиту у геопросторовій організації туризму та рекреації</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Глобальні Цілі Сталого розвитку суспільства та поняття «екологізації свідомості».</li> <li>2. Приклади впливу на безпеку подорожування природних, соціально-економічних і політичних умов.</li> <li>3. Особливості формування попиту на туристично-рекреаційні послуги у сільській місцевості.</li> <li>4. Вплив інноваційних технологій на формування попиту.</li> </ol>	9
5	<p><b>Тема 5. Основні принципи сегментації та територіальної організації ринку попиту на туристично-рекреаційні послуги</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Загальна характеристика Всесвітньої туристичної організації (UNWTO).</li> <li>2. Досвід Франції, США, Канади, інших розвинутих країн щодо формування ринку попиту на туристично-рекреаційні послуги.</li> <li>3. Особливості процесу адаптації людини до кліматичних</li> <li>4. (погодних) умов території.</li> <li>5. Характеристика й особливості діяльності міжнародних організацій з охорони світової культурної та природної спадщини (UNESCO, ICOMOS, IUCN).</li> </ol>	9

6	<p><b>Тема 6. Тур як базовий продукт у геопросторовій організації туризму та рекреації</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Характеристика класів туристичного обслуговування.</li> <li>2. Класифікація маршрутів за метою (тематикою), видами, сезоном, тривалістю, віком (контингентом), формою тощо.</li> <li>3. Види угод щодо транспортного обслуговування у туристичній сфері.</li> <li>4. Загальні особливості та географія країн Шенгенської угоди.</li> <li>5. Життєвий цикл туристичного продукту та ринкова стратегія.</li> <li>6. Класифікація реклами в туризмі залежно від характеру, спрямованості, масштабності, засобів поширення.</li> </ol>	7
7	<p><b>Тема 7. Структурна та територіальна складові у туристичнорекреаційній індустрії</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Роль України у світових глобалізаційних процесах.</li> <li>2. Історія виникнення постфордизму як сучасної системи економічного виробництва, споживання та супутніх соціальноекономічних аспектів.</li> <li>3. Найвідоміші транснаціональні корпорації світу у сфері туризму та рекреації.</li> <li>4. Вплив російсько-української війни на стан туристичнорекреаційної галузі Європи.</li> </ol>	7
8	<p><b>Тема 8. Регуляторні механізми, кон'юнктура, регіональні особливості та закономірності функціонування ринку туристично-рекреаційних послуг</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Приклади використання сучасних інтернет-технологій на ринку туристично-рекреаційних послуг.</li> <li>2. Характерні особливості «м'яких навичок» фахівця у сфері туризму та рекреації у роботі з інклюзивними групами.</li> <li>3. Специфічні ознаки ринку туристично-рекреаційних послуг.</li> <li>4. Гравітаційні моделі формування територіальних ринків.</li> </ol>	7
	<b>Усього</b>	<b>60</b>

## 7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в УНУС №01-16/10/од від 30.05.2024 р. індивідуальне завдання (ІЗ) є однією зі складових самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Індивідуальне завдання відноситься до різновиду форм науково-дослідної роботи і дає змогу здобувачам вищої освіти опанувати практику вирішення конкретних ситуаційних завдань та здобути навичок дослідницько-пошукової діяльності.

Результати науково-дослідної роботи здобувача можуть бути презентовані у формі: рефератів, презентацій, участь у студентських олімпіадах та конкурсах

наукових робіт, публікації тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни, виступу з доповіддю на науковій конференції, участю у неформальній освіті тощо.

Мета індивідуальної роботи з дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» – отримання здобувачем вищої освіти навичок науково-дослідної роботи у сфері регіоналістики.

ІЗ виконується студентами самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем відповідно до графіка освітнього процесу.

Кількість годин на індивідуальні завдання виділяється із загальної кількості годин, відведених на самостійну роботу і визначається НПП.

Рекомендації щодо виконання ІЗ розміщено у Методичних матеріалах для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм».

## **8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ**

Основний метод навчання – використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Також застосовується поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій в освітньому процесі.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод. Для кращого розуміння матеріалу застосовуються консультації з викладачем та самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2.2).

Матеріали курсу «Геопросторова організація туризму та рекреації» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2282>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі онлайн конференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Moodle та електронна пошта.

## **9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ**

Головний засіб досягнення поставлених цілей – комбінація поточного (модульного) та підсумкового (екзамен) контролю знань.

Поточний контроль включає в себе систематичність та різні активності здобувача на практичних заняттях. Оцінюванню в балах підлягають:

- рівень знань, необхідний для розв'язування ситуаційних завдань, вправ, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання;
- повнота, якість і вчасність виконання завдань;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на занятті;
- активність при обговоренні питань;
- виконання індивідуальних завдань.

Поточний (модульний) контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь здобувачів з того чи іншого модулю.

При виконанні модульних завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного модуля.

Підсумкова рейтингова оцінка складається із підсумкових модульних рейтингових оцінок.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних здобувачем балів протягом семестру та балів набраних здобувачем на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі завдання передбачені модулем, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів. Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник здобувача з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг здобувача.

### ***9.1. Порядок поточного та підсумкового оцінювання знань здобувачів***

Система оцінювання знань, вмінь і навичок здобувачів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни:

- рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях;
- виконання завдань самостійної роботи, в т.ч. індивідуальні завдання;
- виконання модульних контрольних заходів.

Поточне оцінювання знань здобувачів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача. Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни – 100. Об'єктами поточного контролю є:

- результативність роботи здобувача з вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях
- виконання завдань самостійної роботи

– модульний контроль

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку тощо) чи підказок, студент одержує оцінку 0. Списування під час контрольних заходів заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Контроль за модулем проводиться після того як розглянуто теоретичний матеріал та виконано практичні завдання в межах кожного з модулів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку.

## 9.2. Контроль та оцінювання активностей здобувача

Знання здобувача оцінюються критеріями, відображеними у табл. 9.1.

Таблиця 9.1.

### Оцінювання обов'язкових видів роботи та навчально-наукової діяльності

№ з/п.	Вид навчально-наукової діяльності	Бали
<i>Обов'язкові види роботи</i>		
1.	Вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях	0-5
2.	Виконання завдань самостійної роботи	0-3
3.	Виконання модульних контрольних заходів	0-14
<i>Додаткові види роботи, в т.ч. ІЗ (за вибором здобувача)</i>		
1.	Участь у вузівському турі студентської олімпіади/конкурсі наукових робіт	5
2.	Участь у всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	5
3.	Призове місце на всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	10
4.	Публікація тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни	5
5.	Виступ з доповіддю на науковій конференції	5
6.	Участь у неформальній освіті	Згідно годин та відповідних тем з курсу

## 10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

При вивченні дисципліни за поточний (модульний) контроль здобувач може набрати максимально 70 балів, на підсумковому контролі (іспит) – 30 балів, що в сумі складає 100 балів. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни наведено у табл. 10.1.-10.2.



Таблиця 10.1.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни  
«Геопросторова організація туризму та рекреації», у балах**

<b>Поточний (модульний) контроль</b>										Сума	
Змістовий модуль 1		МК	Змістовий модуль 2				МК	Змістовий модуль 3		МК	<b>100</b>
T1	T2		T5	T3	T4	T6		T7	T8		
<b>8</b>	<b>8</b>	<b>11</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>14</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>11</b>	

Таблиця 10.2.

**Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	
74-81	<b>C</b>		
64-73	<b>D</b>		
60-63	<b>E</b>	задовільно	
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів).** Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

**Оцінка «добре» (74 – 89 балів).** Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

**Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали).** Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

**Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів).** Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за

результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

## 11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» містить:

- освітньо-професійну програму;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- конспект лекцій з навчальної дисципліни;
- плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення:

Непочатенко В.О. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять з навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2024.

– завдання для самостійної роботи здобувача і методичні рекомендації щодо їх виконання:

Непочатенко В.О. Методичні матеріали, завдання і вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2024.

Непочатенко В.О. Методичні матеріали для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2024.

- засоби діагностики знань та умінь здобувачів вищої освіти;
- завдання для модульного та підсумкового контролю знань;
- рекомендована література;
- модульне середовище для навчання MOODLE.

## 12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2009. 489 с. 2.

2. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг: навч. посіб. Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 202 с.

3. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2019. 178 с.

4. Екскурсологія : підручник. За заг. ред. доктора юридичних наук, професора, В. О. Негодченка. Київ : Каравела, 2023. 370 с.
5. Корж Н. В., Басюк Д. І. Управління туристичними дестинаціями : підручник. Вінниця : «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.
6. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ : Альтерпрес, 2002. 436 с.
7. Любіцева О. О. Геопросторова організація туристичного процесу : Автореф. дис. д-ра геогр. наук : 11.00.02. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2003. 29 с.
8. Мальська М. П. Бордун О. Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика : навч. посіб. Київ : Центр навч. лри, 2012. 248 с.
9. Мальська М. П. Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму: підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 244 с.
10. Мальська М. П. Просторові системи послуг (теорія, методологія, практика) : монографія. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Київ : Знання, 2009. 363 с.
11. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.
12. Словник-довідник: туризм і природно-рекреаційний потенціал / Грановська В. Г., Морозов О. В., Крикунова В. М., Морозова О. С. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 108 с.

### ***Нормативно-правові акти***

1. Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1043-22#Text>
2. Про туризм : Закон України. Редакція від 04.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
3. Про природно-заповідний фонд України : Закон України. Редакція від 08.08.2021. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-12/page>
4. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України. Редакція від 01.01.2021. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
5. Про культуру : Закон України. Редакція від 16.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>
6. Про охорону культурної спадщини : Закон України. Редакція від 25.01.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>
7. Про утворення Ради туристичних міст і регіонів : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0204731-16>

8. Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF#n8>

9. Про сільський та сільський зелений туризм : Проект Закону України. Редакція від 04.11.2018. URL:

<https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-prosilskiy-ta-silskiy-zeleniy-turizm>

10. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>

### **13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:**

1. Всесвітня туристична організація. URL: <https://www.unwto.org>
2. Всесвітня рада з питань подорожей і туризму. URL: <https://wttc.org>
3. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua>
4. Національна туристична організація України. URL: <https://www.ntoukraine.org>
5. Українська асоціація активного та екологічного туризму. URL: <http://www.uaeta.net>

### **14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в УНУС. Визнання результатів навчання можливе за умови участі в таких активностях як програми академічної мобільності, навчання неформальній та/або інформальній освіті тощо.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25% освітньо-професійної програми.

### **15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

У процесі навчання з дисципліни «Геопросторова організація туризму та рекреації», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності УНУС. При підготовці

рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат <http://surl.li/gasewa>, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

## **16. ЗМІНИ В РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ**